

**VAQIF
YUSİFLİ**

"QƏLƏM ANCAQ SÖZDƏN YAZAR"...

**Sözün mehrabına gözünü dikib
Qələmə sarılıb, dizini büküb
Peyğəmbər nurunu üzünə çəkib
Övliya, ocaqdi, pirdi şairlər.**

**Kağız-qələmidə dostu, sirdaşı,
Bircə xoş söz ilə mum edər daşı
Onu qana bilməz hər ötən naşı,
Təpədən-dırnağa sirdi şairlər.**

Bu şeirin müəllifi Səmayə Güləliqızıdır. Qadın yazarlar arasında seçilir, özünəməxsusluğu ilə diqqəti cəlb edir. Səmayə xanım publisistik məqalələr də yazır, indiyə kimi bir neçə şeir və məqalələr kitabı nəşr edilib. Amma şeirləri ilə özünü daha çox ifadə etməyi, həyata, gerçəkliyə, insanlara, gözəlliyə münasibəti ilə diqqəti cəlb edir. Şeirlərində sadə, aydın ifadə tərzii ilk baxışdan oxucunu ələ almağa çalışır. Uşaqlığı, ilk gəncliyi kənd mühitində keçib, ana mehri, ata öyüdü onun mənəvi aləmində dərin izlər buraxıb. Səmayənin şeirlərinin bir çoxu yaşadığı o kənd həyatının etik-etnoqrafik cizgilərini əks etdirir. "Anamın təndiri" şeirində bunu aydın görmək olar. Gözəl şairəmiz Fərqanə Mehdiyevanın "Təndir" şeirindən sonra bu şeir Anaya və halallıq, bərəkət rəmzi olan təndirə həsr olunan gözəl şeirlərdən biridir.

**Çoxdandır təndiri yanıb çatılmır,
Çoxdandı təndirə kündə yapılırmı.
Nə yaxşı təndirin bağı çatılırmı,
Ürəyi gözündən olsa da dolu?!**

Hiss olunur ki, Səmayə xanım o analı, təndirli günlərin həsrətilə yaşayır. Onun şeirlərində ötən günlər üçün bir xiffət, bir nostalji hisslər yaşayır.

Bu da təbiidir. İnsan həmişə, xüsusilə yaşa dolanda, dönüb arxaya baxır, yaşadığı o illərin xatirələri ilə ovunur. Amma təbii ki, keçmiş, ötən günləri geri qaytarmaq mümkün deyil. Bu hissi biz Səmayə Güləli qızının "Ata evinə gedən yol" şeirində duyduq.

**Sükutu pozulmaz qəfil bu evin,
Səbri, hövsələsi yaman daralıb.
Tənhalıqdan üzü, gözü qaralıb,
Ot basıb qırmızı kirəmitini.
Ata nəfəsinin gəlmir hənəri,
Gəlib açan yoxdu bu tilsim-sirri.
Yaman ağır imiş Haqqın qisməti,
Atalı, annalı günün həsrəti.
Nə onlar geriyyə qayıda bilir,
Nə badalar könlü ovuda bilir.**

Səmayə Güləli qızı təbiəti, onun gözəlliklərini şeirə gətirir, təbiətlə şair üreyini bir vurğuda, bir ahəngdə birləşdirmək istəyir və bəzi şeirlərində buna nail ola bilir. Məsələn, yaz yağışı haqqında bizi poeziyada onlarla nüünələr var.

Səmayənin "Yaz yağışı" isə bu təbiət hadisəsinə öz duyduqlarının ifadəsidir. "Hər damlandan nur tökülür, Göydən yerə ələk-ələk Yaz yağışı!" Daha sonra: Poz gecənin sükutunu, Poz gecənin nizamını. Pıçıltıyla, səbəyllə Dan yeri tək ağappaq, Ağ atlı sevgi gətir, yaz yağışı. Gözlərimin rəngindən Taleyinə düşən rəngi apar".

Təbiidir, həm də poeziya nəfəsi var.

"Ağ atlı sevgi" bənzətməsi gəlir və şairənin şeirlərində o "ağ atlı sevgi"nin həsrətini görürük. Lirik qəhrəman sevdiiyi insanı yuxusunda arayır.

"Bircə açılmaya səhər, sökülməyə dan" deyib yuxuda vüsala yetmək istəyir. Adı pıçıltıya da mənə verir: "Elə pıçılda ki, dəniz diksinməsin" deyir. Qısqanclıq hissi də ona yad deyil. Hətta o dərəcədə ki:

**Səbə yeli sığal çəkir saçlarına
Küləyə qısqanıram.
Qönçələnilib dodaqların.
Çiçəyim qısqanıram.
Şölə saçır yanaqların,
Atəşi qısqanıram.
Zərrin şəfəqlər bərq vurur,
Günəşi qısqanıram.
Bütün kainata,
hətta
özümə qəsqanıram.**

Şairə Məlahət Yusifqızı Səmayə Güləliqızının "Uduzduğum sevgi" kitabına ön söz yazıb və hiss olunur ki, o, öz şairə dostunun duyğularına və bu duyğuların şeirdə ifadəsinə həssaslıqla yanaşır. Onun yazısından sitat gətirmək istəyirəm: "Arxada buraxılmış günahların və qəbahətlərin gətirib çıxardığı qələbə arzuolunan deyilsə, onda sözün də xeyirə, şərə xidmət edən tərəfləri var. Deyilən söz hələfə dəymədisə, boş-boşuna söyləndisə və ya qüdrətli sbz dərk edilmirsə, onda söz əməlin kölgəsinə çevrilir.

**Könlüm bir parça sevinc istəyir,
Qəmlə yükləndiyim yetər artıq.**

**Tapa bilsəm bircə udum hava,
Rahatlıq...
Qəlb evimin boş qalmış qapısını
qıfıllamaq istəyirəm.
Açarını dənizə atacağam
bir gün yalvarışlarına dözməyib,
açmamaq üçün".**

Məlahət xanım öz şairə həmkarının şeirlərindəki işığa, səadətə təşnəliyi yaxşı mənalandırır.

Həmin o adını çəkdiyimiz kitabda Səmayə Güləli qızının hekayələri də təqdim edilir. Amma mən həqiqəti deməliyəm. Səmayə xanımın hekayələri şeirləri ilə müqayisədə solğun nəzərə çarpır. Doğrudur, bu hekayələrdə onun dili, obrazların danışığı tərzii, hadisələrin təsviri qaydasındadır, amma hekayə modeli, quruluşu, strukturu heç də janrın tələbləri ilə uyuşmur. Mən Səmayə Güləli qızına məsləhət görərim ki, çoxlu hekayə mütaliə eləsin, həm də hekayə üçün lazım olan həyat materialına yaxşı bələd olsun.

Bu yazını Səmayə xanımın bu misraları ilə bitirmək istəyirəm:

**Bulaq kimi sızlayaram,
Qövr edir içimdə yaram.
"Heyrət ey büt"ə qıymaram
Əlin üzündə qalsın.**

**Qələm ancaq sözdən yazar,
Sözdən yaranıbdı bazar.
Səmayə söz tək qızarar,
İstər sözündə qalsın,
Şeir kimi yaşasın,
Şair kimi yaşasın!**